

**Omgevingsdienst
West-Holland**

Gemeentelijk uitvoeringskader Asbesttoezicht Basistakenpakket

Vastgesteld in het algemeen bestuur op 9 juli 2018

Samenvatting

Een wetswijziging van het Besluit omgevingsrecht bepaalt dat het toezicht op het bedrijfsmatig verwijderen van asbest een taak voor de Omgevingsdienst is. De Omgevingsdienst heeft zich erop voorbereid om deze nieuwe taak uit te voeren. Er zijn gekwalificeerde medewerkers beschikbaar (SC-570 gediplomeerde asbestdeskundigen) en er is een werkproces voor de uitvoering van de taak ingericht.

In het Besluit omgevingsrecht is ook bepaald dat de bestuursorganen die deelnemen in een omgevingsdienst gezamenlijk tot een beleidsdocument komen voor de gemeentelijke uitvoering en handhaving van de basistaken. In dit document moeten de doelen zijn beschreven, die de Omgevingsdienst moet behalen bij de gemeentelijke uitvoering en handhaving en welke activiteiten daartoe door de omgevingsdienst worden uitgevoerd. In het Gemeentelijk uitvoeringsbeleid Toezicht en Handhaving 2016-2019 Omgevingsdienst West-Holland, vastgesteld door het algemeen bestuur van de dienst op 2 november 2015, zijn de doelen voor de dienst beschreven. Dit beleidsdocument gaat echter niet in op de uitvoering van de asbesttaak. Het Uitvoeringskader asbesttoezicht is bedoeld om hier verdere invulling aan te geven.

Het uitvoeringsbeleid voor de (nieuwe) basistaak asbest is nog in ontwikkeling. Regelmatig moet worden gezien of het gemeentelijk uitvoeringsbeleid moet worden aangepast. Dit gebeurt in ieder geval bij de jaarlijkse evaluatie van het uitvoeringsprogramma, waarin wordt nagegaan of de activiteiten van het programma zijn uitgevoerd en in hoeverre deze activiteiten hebben bijgedragen aan het bereiken van de gestelde doelen.

Inhoud

Samenvatting.....	2
Inhoud	3
1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding.....	4
1.2 Verbod op asbestdaken.....	4
1.3 Gemeentelijk uitvoerings- en handhavingsbeleid.....	5
1.4 Leeswijzer	5
2. Asbest in het basistakenpakket.....	6
2.1 De asbesttaak van de Omgevingsdienst.....	6
2.2 Toezicht volgens kwaliteitscriteria	6
2.3 Handhavingsstrategie.....	7
2.4 Risico- en informatiegestuurde toezichtstrategie.....	7
3. Bedrijfsmatig asbest verwijderen.....	9
3.1 Het werkproces	9
3.2 Behandeling sloopmelding	9
3.3 Toezicht op verwijdering van asbest	11

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2008 heeft de Commissie Mans geadviseerd om in beginsel alle handhavingstaken op het gebied van Omgevingsrecht bij regionale diensten te beleggen. Dit heeft geleid tot de oprichting van 29 omgevingsdiensten in Nederland. De essentie van de keuze voor omgevingsdiensten is om de kwaliteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving te professionaliseren en om de taken te bundelen. Hiermee moet een belangrijke bijdrage worden geleverd aan de realisatie van de beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving (schoon, gezond en veilig). De aanpak moet ook leiden tot een gelijk speelveld voor bedrijven.

Uit onderzoek gedurende het afgelopen decennium is gebleken dat er bij het verwijderen van asbest sprake is van een slecht naleefgedrag. Uit de onderzoeken die door verschillende instanties zijn uitgevoerd komt een negatief beeld naar voren van illegaliteit en het niet werken volgens wettelijke regels. Het Rijk heeft de regels voor het verwijderen van asbest en het toezicht voor een groot deel in handen van private partijen gelegd. De hoge kosten van de asbestverwijdering en de complexiteit van het systeem levert een prikkel om de regels te omzeilen. Daarbij gaat het niet alleen om de certificatieregelingen voor Asbestinventarisatie- en Asbestverwijderingsbedrijven. Het slechte naleefgedrag wordt ook in de hand gewerkt door de verschillen in toets- en toezichtcapaciteit en de sanctionering. De pakkans en de sancties verschillen sterk. De vorming van de omgevingsdiensten heeft de mogelijkheid geboden om hier landelijk verandering in te brengen. Het toezicht op asbest is daarom in het basistakenpakket van de omgevingsdiensten opgenomen.

Asbest is een gevaarlijke stof voor de mens. Het inademen van asbestvezels is schadelijk voor de gezondheid en kan tot asbestkanker leiden. Jaarlijks overlijden honderden mensen aan de gevolgen van blootstelling aan asbest. Nederland staat op de tweede plaats achter Groot-Brittannië als het gaat om het aantal asbestslachtoffers, door de grootschalige toepassing van asbestproducten. Sinds 1 juli 1993 is het toepassen van asbesthoudende materialen verboden. Nu richt de aandacht zich op de verwijdering van het asbest uit het milieu. Dit moet op een verantwoorde manier gebeuren om de risico's op blootstelling zo laag mogelijk te houden. De asbestverwijdering is een ketenprobleem, waarbij meerdere publieke en private organisaties betrokken zijn. In de asbestketen zitten veel overdrachtsmomenten. Goed toezicht en adequate handhaving vraagt een goede afstemming met de ketenpartners. Om te komen tot een gelijk speelveld en tot professioneel toezicht is het van belang dat alle omgevingsdiensten aansluiten bij de bestaande praktijk en 'best practices'. Er zijn in de afgelopen jaren veel werkinstructies en protocollen ontwikkeld die als ondersteuning bij de taakuitvoering kunnen worden gebruikt. Deze instrumenten zijn bij elkaar gebracht door Omgevingsdienst NL (OD-NL), de overkoepelende organisatie van de omgevingsdiensten. Van deze informatie en ervaringen kan gebruik gemaakt worden bij de inrichting van de asbesttaak. Bij de uitwerking van deze procesbeschrijving is uitgegaan van de kentallen en ervaringen van de andere omgevingsdiensten.

1.2 Verbod op asbestdaken

De overheid heeft het voornemen om per 1 januari 2024 asbestdaken te verbieden. Uit oude verweerde asbestdaken kunnen asbestvezels vrijkomen. Om de risico's voor de gezondheid te beperken wordt een verbod ingesteld. Alle eigenaren van een asbestdak moeten voor 2024 hun dak laten vervangen. Deze doelstelling legt een grote druk neer bij de asbestverwijderingsbranche en ook bij de bevoegde gezagen. De aanwezige asbestdaken moeten tijdig worden geïnventariseerd en er is een intensivering van de asbestverwijdering noodzakelijk. Dit leidt tot meer legale, maar naar verwachting ook tot meer illegale asbestverwijdering. Bij de VTH-taakuitvoering zullen meer

meldingen en asbestinventarisatierapporten moeten worden beoordeeld en er moet meer toezicht op saneringslocaties worden gehouden om de risico's van illegale activiteiten te beperken.

De gemeenten en de Omgevingsdienst hebben er baat bij dat het proces van de verwijdering van asbestdaken wordt versneld. Als alle asbestdaken voor 2024 worden verwijderd, dan hoeft er geen personele capaciteit op de handhaving van het asbestdakenverbod te worden ingezet. Daarnaast wordt het risico op branden en incidenten waarbij asbest vrijkomt ook sterk gereduceerd. De Omgevingsdienst heeft voor de versnelling van dit proces het Projectplan communicatie asbestdakenverbod opgesteld. Op basis van dit plan coördineert de Omgevingsdienst de communicatie rond het asbestdakenverbod voor de aangesloten gemeenten.

1.3 Gemeentelijk uitvoerings- en handhavingsbeleid

In artikel 7.2 tweede lid van het Besluit omgevingsrecht (Bor) is bepaald dat de bestuursorganen die deelnemen in een omgevingsdienst gezamenlijk een of meer documenten vaststellen, waarin is aangegeven welke doelen de omgevingsdienst moet behalen bij de uitvoering en handhaving van de basistaken en welke activiteiten daartoe door de omgevingsdienst worden uitgevoerd. Dit gemeentelijk uitvoeringsbeleid is bedoeld om hier voor het toezicht op asbest invulling aan te geven. Samen met de werkafspraken, die in overleg met de deelnemende gemeenten worden uitgewerkt, vormt dit kader het gemeentelijk uitvoeringsbeleid voor het uitvoeren van de basistaak asbest.

Het Gemeentelijk uitvoeringsbeleid asbesttoezicht is een bijlage van het Gemeentelijk uitvoeringsbeleid Toezicht en Handhaving 2016-2019 Omgevingsdienst West-Holland, dat is vastgesteld door het algemeen op 2 november 2015. Het Gemeentelijk uitvoeringsbeleid Toezicht en Handhaving 2016-2019 is erop gericht om een uniforme regionale uitvoering na te streven op basis van een landelijk kwaliteitsniveau en lokale maatschappelijke doelstellingen. Hierbij wordt ingezet op een programmatische, risicogestuurde en omgevingsbewuste uitvoering van toezicht en handhaving, die is afgestemd met de handhavingspartners. Het gemeentelijk uitvoeringskader asbesttoezicht sluit hierbij aan.

Het gemeentelijk uitvoeringsbeleid voor de basistaak asbest is nog in ontwikkeling. Artikel 7.2 lid 8 van het Besluit omgevingsrecht (Bor) geeft aan dat bestuursorganen regelmatig moeten bezien of het vastgestelde beleid moet worden aangepast. Dit moet in ieder geval gebeuren bij de jaarlijkse evaluatie van het uitvoeringsprogramma, waarin wordt nagegaan of de activiteiten van het programma zijn uitgevoerd en in hoeverre deze activiteiten hebben bijgedragen aan het bereiken van de gestelde doelen. Op grond van de bevindingen wordt het Gemeentelijk uitvoeringskader asbesttoezicht aangepast.

1.4 Leeswijzer

Deze notitie gaat in op de uitvoering van het toezicht op de verwijdering van asbest door asbestverwijderingsbedrijven en het bijbehorende meldingssysteem. Deze taak is vastgelegd in het basistakenpakket van de omgevingsdiensten. In hoofdstuk 2 wordt beschreven hoe de asbesttaak volgens de kwaliteitscriteria moet worden uitgevoerd. De uitvoering van de taak, zoals deze is ingericht door de dienst, is in hoofdstuk 3 beschreven. Tenslotte wordt in hoofdstuk 4 nog kort ingegaan op andere taken of activiteiten met asbest, die niet onder het basistakenpakket vallen.

2. Asbest in het basistakenpakket

2.1 De asbesttaak van de Omgevingsdienst

In het basistakenpakket (BTP) is aangegeven dat het toezicht op bedrijfsmatige activiteiten met asbest bij de omgevingsdiensten (OD's) is belegd. Dit is per 1 juli 2017 vastgelegd met een wijziging van het Besluit omgevingsrecht (Bor). In de discussie die in 2013 en 2014 is gevoerd over de omvang van de asbesttaak volgens het BTP heeft het Ministerie van IenM in samenspraak met VNG bepaald dat alle asbesttaken – met uitzondering van de particulier die zelfstandig (tot 35 m²) asbest mag verwijderen – bij de omgevingsdiensten liggen.

Asbesttoezicht is een taak voor de Omgevingsdienst, slooptoezicht niet tenzij de BWT-taken ook aan de Omgevingsdienst zijn overgedragen. In de praktijk blijkt 15-25 % van de sloopmeldingen te gaan over een combinatie van asbestverwijdering en renovatie of sloop. Voor die gevallen zijn werkafspraken tussen de gemeentelijke BWT en de OD-medewerker noodzakelijk.

OD- NL onderscheidt bij de (reguliere) asbesttaak drie onderdelen:

- Communicatie en de rol van het Klant Contact Centrum (KCC);
- Toetsen van de sloopmelding en het asbestinventarisatierapport;
- Het uitvoeren van het toezicht op de asbestverwijdering.

Voor het aanvragen van een vergunning en het indienen van een sloopmelding is het KCC van de gemeente het eerste aanspreekpunt. Bij vragen over verbouw kan ook het verwijderen van asbest aan de orde komen. KCC en Omgevingsdienst moeten elkaar weten te vinden bij de afhandeling van vragen over dit onderwerp. Goede communicatie is van belang om problemen tijdens het toezicht te voorkomen.

Om asbest te mogen verwijderen moet een sloopmelding worden ingediend via het Omgevingsloket Online (OLO). De melding bestaat uit een digitaal formulier met daarin de voorgenomen werkzaamheden en als bijlage een asbestinventarisatierapport. In dit rapport zijn de te verwijderen asbestbronnen beschreven. De sloopmelding is geen vergunning, er kunnen geen voorwaarden worden gesteld. Is het dan nodig om de melding inhoudelijk te toetsen? Uit de praktijk blijkt dat de kwaliteit van de asbestinventarisatierapporten, ondanks het systeem van certificering, te wensen over laat. Het is daarom goed om te toetsen of het rapport volledig is en aansluit bij de uit te voeren werkzaamheden. VNG heeft dit in haar ledenbrief van mei 2012 expliciet aangegeven. Asbestbronnen die onvoldoende zijn onderzocht kunnen bij sloop een blootstellingsrisico vormen voor werknemers, omwonenden en passanten. Een adequate uitvoering van de asbesttaak moet dit voorkomen.

De toetsing van de sloopmelding kan twee uitkomsten hebben. De melding is akkoord, of de melding is niet akkoord en wordt dan als niet ingediend beschouwd. Er kan nog een tussenvariant worden toegepast, waarin aanvullende gegevens worden ingediend. Deze heeft niet de voorkeur van OD-NL in verband met de opschortende werking. De toetsing van het asbestinventarisatierapport moet worden uitgevoerd door een SC570 gediplomeerde asbestdeskundige. Dit is voorgeschreven in de kwaliteitscriteria.

2.2 Toezicht volgens kwaliteitscriteria

Het toezicht op het bedrijfsmatig verwijderen van asbest is een taak van de Omgevingsdienst. Het toezicht start met de digitale startmelding, twee dagen voor aanvang van de werkzaamheden. Voorafgaand aan de controle neemt de toezichthouder het inventarisatierapport door om inzicht te krijgen in de verschillende asbestbronnen. Op locatie wordt toezicht gehouden op basis van de 'controlelijst slooplocatie'. Deze lijst is digitaal beschikbaar en kan ter plekke op een tablet worden ingevuld. Op de locatie wordt de uitvoering van de werkzaamheden gecontroleerd, de administratie

op het werk en de opslag en transport van het asbesthoudend materiaal. De controlelijst geeft aan welke acties er uit de constateringen voortvloeien. Dit kan zijn het aanzeggen van herstel (als niet volgens het werkplan wordt gewerkt) of de directe stillegging tot de situatie is hersteld en de risico's zijn geweken. In de sanctiestrategie van de landelijke Regiegroep Asbest zijn de vervolgstappen beschreven. Uit de controlelijst volgt ook of andere toezichthouders moeten worden ingelicht. Toezicht houden op asbestverwijdering bestaat uit controleren, constateren, rapporteren en sanctioneren volgens de uitvoeringspraktijk van OD-NL. Met de (digitale) controlelijst wordt invulling gegeven aan de uniforme aanpak op de slooplocatie. De controle moet volgens de kwaliteitscriteria worden uitgevoerd door een SC570 gediplomeerd asbestdeskundige. In de opleiding SC570 wordt aandacht besteed hoe er op de slooplocatie toezicht kan worden gehouden. Ook van buiten de afgesloten ruimte waarin de asbestverwijdering plaatsvindt (het containment) kan in de meeste gevallen worden beoordeeld of er volgens de voorschriften wordt gewerkt.

2.3 Handhavingsstrategie

Om een gericht en uniform toezicht uit te voeren is er landelijk een sanctie- en interventiestrategie (hierna: handhavingsstrategie) afgesproken in de Regiegroep Asbest. Hierin zijn de volgende partijen vertegenwoordigd: het Ministerie van IenW en het Ministerie van SZW, de Inspectie SZW en de Inspectie Leefomgeving en Transport, het Functioneel Parket, de programmamanager van Programma Informatie-uitwisseling Milieuhandhaving en vertegenwoordigers van de omgevingsdiensten. De gezamenlijke omgevingsdiensten hebben op grond van de afspraken in de Regiegroep Asbest een protocol voor informatie-uitwisseling asbestverwijdering en asbestinventarisatie vastgesteld. De samenwerkingsafspraken tussen OD-NL en ISZW voor het asbesttoezicht maken deel uit van de landelijke handhavingsstrategie. De eerdergenoemde controlelijsten zijn op deze handhavingsstrategie gebaseerd.

In verband met het kortdurende en risicovolle karakter van asbestovertredingen wordt in de handhaving veel gewerkt met stillegging door (spoed) bestuursdwang. De mandaatregeling van de Omgevingsdienst moet hiervoor passend zijn en niet leiden tot vertragingen in de handhaving.

Het doel van toezicht en handhaving is de verbetering van de kwaliteit en veiligheid van de leefomgeving door een beter naleefgedrag van burgers en bedrijven. De Omgevingsdienst heeft hierbij als doelstelling om een verschuiving van bewust en structureel of crimineel handelende overtreders naar goedwillende overtreders te bewerkstelligen. Ook wordt ingezet op een verschuiving van overtredingen die een aanzienlijk gevolg kunnen hebben op de leefomgeving of de veiligheid, naar overtredingen die een vrijwel geen gevolg hebben.

Tegen overtredingen kan op de volgende wettelijke grondslagen handhavend worden opgetreden, mede afhankelijk van de aard van de overtreding en de hoedanigheid van de overtreder: de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, Wet milieubeheer, Woningwet, Wet bodembescherming, Arbeidsomstandighedenwet en de daarmee samenhangende besluiten, zoals het Bouwbesluit 2012, Asbestverwijderingsbesluit 2005, Productbesluit asbest en Arbeidsomstandighedenbesluit en regelingen.

2.4 Risico- en informatiegestuurde toezichtstrategie

Om optimaal gebruik te maken van de beschikbare toezichtcapaciteit wordt gebruik gemaakt van informatiegestuurd en risicogestuurd toezicht. Niet alle asbestverwijderingen worden fysiek gecontroleerd. Bij de beoordeling van de sloopmelding worden daarom een aantal risicofactoren getoetst. De volgende factoren kunnen hierbij worden meegewogen:

1. De risicoklasse waaronder het asbest moet worden verwijderd (risicoklasse 1, 2, 2a);
2. Is er sprake van een binnen of buitensanering;
3. Locatie van de sanering stedelijk-, industrie- of buitengebied;
4. Het gebruik van het te saneren gebouw.

Op basis van deze risicofactoren wordt bepaald welke saneringen zullen worden gecontroleerd. Het uitgangspunt hierbij is dat ongeveer de helft van de saneringen zullen worden bezocht. Bij het informatiegestuurd toezicht wordt het naleefgedrag van de betrokken asbestsaneerder meegewogen. Informatie hierover is beschikbaar uit de volgende bronnen.

Inspectie Alert Asbest (Landelijke aandachtsbedrijven)

Op grond van de inspectieresultaten, die landelijk worden geïnventariseerd, worden door de IAA (Inspectie Alert Asbest) de bedrijven met een verhoogd risicoprofiel op een lijst gezet. Wekelijks verschijnt er een overzicht met geplande asbestverwijderingen door bedrijven op deze lijst. Deze informatie is uitsluitend voor omgevingsdiensten beschikbaar via de website www.omgevingsdienst.nl. Bedrijven met verhoogde aandacht komen in aanmerking voor intensiever toezicht.

Casus overleg Zuid-Holland

In een periodiek overleg van de vijf Zuid-Hollandse omgevingsdiensten worden asbestcases met (vermoedelijk) malafide praktijken besproken met ISZW, ILT en politie. Dit overleg vormt een belangrijke schakel in het ketentoezicht asbest. Bij de ketenaanpak wordt niet alleen gekeken naar de asbestverwijdering zelf, maar ook naar het opslaan en afvoeren van het asbest naar een erkende afvoerlocatie.

Naast deze bronnen kunnen ook uit de zelf uitgevoerde controles ervaringscijfers over het naleefgedrag worden afgeleid.

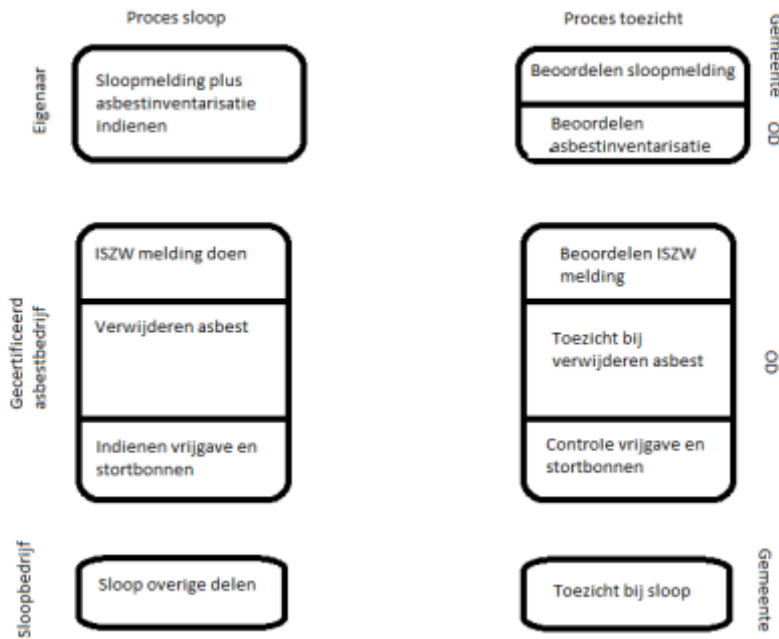
Voor de uitvoering van de asbesttaak zijn door OD-NL kengetallen ontwikkeld op basis van ervaringscijfers van een aantal omgevingsdiensten. De kengetallen gaan uit van een ideale situatie waarbij bedrijfsvoering, werkafspraken en mandatering goed zijn ingeregeld. Voor de invulling van de asbesttaak binnen onze dienst is gebruik gemaakt van deze kengetallen.

Aan de hand van het aantal sloopmeldingen per gemeente kan een inschatting worden gemaakt van de benodigde capaciteit. Om landelijk tot een uniforme aanpak te komen, moet de beschikbare toezichtcapaciteit zijn gebaseerd op de standaard kengetallen. Toepassing van de risicobenadering biedt de mogelijkheid om met de beschikbare toezichtcapaciteit een adequaat niveau van toezicht te realiseren binnen de bandbreedte van het handhavingprogramma. De deelnemende gemeenten hebben op basis van deze benadering een aanbieding voor de uitvoering van de asbesttaak ontvangen.

3. Bedrijfsmatig asbest verwijderen

3.1 Het werkproces

In onderstaande figuur zijn de stappen in het sloopproces en het toezicht op de sloop schematisch weergegeven. Naast de processtappen zijn de actoren volgens het BTP weergegeven, waarbij OD staat voor Omgevingsdienst.

Het totale werkproces valt uiteen in meerdere onderdelen. Als eerste gaat het om de activiteiten 'sloop' en 'asbestverwijdering'. In de toelichting op de wijziging van het Besluit omgevingsrecht (Bor) wordt gesteld, dat de asbestverwijdering en de sloop van een pand los van elkaar moeten worden gezien. Eerst moet het asbest worden verwijderd. Als het pand asbestvrij is kan tot sloop van de opstallen worden overgegaan. Het toezicht op de sloop ligt bij de gemeente, maar de gemeente kan ervoor kiezen ook deze taak aan de Omgevingsdienst over te dragen.

De uitvoering van de asbesttaak bestaat uit twee delen; de behandeling van de sloopmelding en het toezicht en handhaving bij het verwijderen van het asbest. Deze twee delen in het proces vormen aparte producten en zaken volgens de PDC en ZTC van de Omgevingsdienst. In verband met de onlosmakelijkheid van de twee procesonderdelen heeft de Omgevingsdienst deze onder gebracht in één proces.

3.2 Behandeling sloopmelding

Met de wijziging van het Bor is het toezicht op bedrijfsmatige activiteiten met asbest overgedragen aan de Omgevingsdienst. Het Bor spreekt zich er niet over uit bij welke organisatie de beoordeling van de sloopmelding moet worden belegd. In de sloopmelding worden de beoordeling op de aanwezigheid van asbest in het pand en de sloop van het pand (bij meer dan 10 m³ sloopafval) behandeld.

Het toetsen van de sloopmelding met asbestcomponent is de eerste stap van de asbest(toezicht)-taak, vergelijkbaar met de meldingsystematiek uit het Activiteitenbesluit. Het toetsen betreft inhoudelijk controleren of de indiener aan de indieningsvereisten voldoet en als dat niet het geval is handhavend optreden als deze toch asbest gaat verwijderen. De beschrijving in het basistakenpakket laat de afweging aan het bevoegd gezag bij welke instantie (gemeente of omgevingsdienst) de beoordeling van meldingen met asbestcomponent wordt belegd.

Gezien het voorgaande lijkt het beoordelen van meldingen met asbestinventarisatieonderzoek onlosmakelijk verbonden aan het kunnen houden van toezicht. Het is niet wenselijk om deze samenhangende handelingen bij twee separate organisaties te laten plaatsvinden. Vanuit een pragmatische benadering van de asbesttaakuitvoering is het dan ook logisch om ook deze meldingen en daarbij behorende onderzoeken als onderdeel te beschouwen van het basistakenpakket. Daarnaast is de beoordeling van het asbestinventarisatierapport een onderdeel van het ketengericht milieutoezicht op bedrijfsmatige activiteiten met asbest. De kwaliteit van het asbestinventarisatierapport vormt namelijk een belangrijke voorwaarde voor de uitvoering van een kwalitatief goede asbestsanering. De Omgevingsdienst volgt hiermee het standpunt van Omgevingsdienst NL (OD-NL), de overkoepelende organisatie van de omgevingsdiensten. Ook ons dagelijks en algemeen bestuur heeft zich vorig jaar positief uitgesproken over de overdracht van de asbesttaak zoals in de offerte is omschreven.

De behandeling van de sloopmelding vraagt om een aantal werkafspraken tussen gemeente en Omgevingsdienst. De gemeente kan de sloopmelding in Omgevingsloket online (OLO) automatisch voor behandeling doorzenden naar de Omgevingsdienst. De gemeente kan de intake van de sloopmeldingen ook zelf (blijven) doen. Er zijn meerdere manieren om het contact met de indiener van de sloopmelding te laten verlopen. De intake en de behandeling van de meldingen wordt in overleg tussen de gemeenten en de Omgevingsdienst beschreven in een dynamisch werkafsprakendocument. Op basis van praktijkervaringen kan het werkafsprakendocument worden aangevuld of bijgesteld.

Inhoudelijke toetsing

Het toetsen betreft inhoudelijk controleren of de indiener aan de indieningsvereisten voldoet. In Bouwbesluit 2012 worden in lid 6 van artikel 1.26 'Sloopmelding' de indieningsvereisten van een sloopmelding weergegeven. In het Asbestverwijderingsbesluit 2005 is aangegeven wanneer een asbestinventarisatierapport is vereist. Daarin is ook beschreven welke eisen aan een asbestinventarisatierapport worden gesteld. Voor de inhoudelijke eisen wordt verwezen naar het certificatieschema voor de procescertificaten Asbestinventarisatie en Asbestverwijdering opgenomen in bijlage XIIIa bij de Arbeidsomstandighedenregeling.

De Omgevingsdienst beoordeelt het asbestinventarisatierapport in samenhang met de ingediende sloopmelding. Hierbij komen de volgende criteria aan bod:

- Is het asbestinventarisatierapport nog geldig (niet ouder dan drie jaar)?
- Heeft het rapport betrekking op het te slopen object?
- Zijn alle ruimten in het object voldoende onderzocht?
- Geeft het rapport bepaalde uitsluitingen?
- Voldoet het rapport aan de eisen uit het certificatieschema?
- Zijn er verder nog bijzonderheden?

De melding wordt buiten behandeling gesteld als de het asbestinventarisatierapport en/of de ingediende melding niet aan de indieningsvereisten voldoen. Als het asbestinventarisatierapport en de ingediende melding aan de eisen voldoen, dan wordt de melding geaccepteerd. Er wordt dan een ontvangstbevestiging verstuurd. De behandeling van de melding vindt plaats binnen de wettelijke termijn van 28 dagen. Sloopmeldingen voor mutatieonderhoud moeten binnen vijf dagen worden behandeld.

Documenten behorend bij de sloopmelding

In onderstaande tabel is weergegeven welke standaarddocumenten horen bij de processtappen in het proces beoordeling melding asbestverwijdering (workflow).

Document	Actie	Processtap
Digitale checklist voor toetsing asbestinventarisatierapport	Hierin zijn de relevante punten voor toetsing van het rapport en indieningsvereisten vastgelegd.	Toetsing asbestinventarisatierapport
Brief beoordeling asbestmelding	Standaardbrief met tekstblokken beoordeling	Acceptatie of afwijzing melding

Met het versturen van de ontvangstbevestiging (acceptatie van de melding) wordt een toezichtzaak asbestverwijdering gestart.

3.3 Toezicht op verwijdering van asbest

De controle wordt ingepland op basis van de ISZW-startmelding. Bij risicogestuurd toezicht worden niet alle asbestverwijderingen bezocht, maar wordt een percentage van de saneringen bezocht op basis van de weging van een aantal risicofactoren.

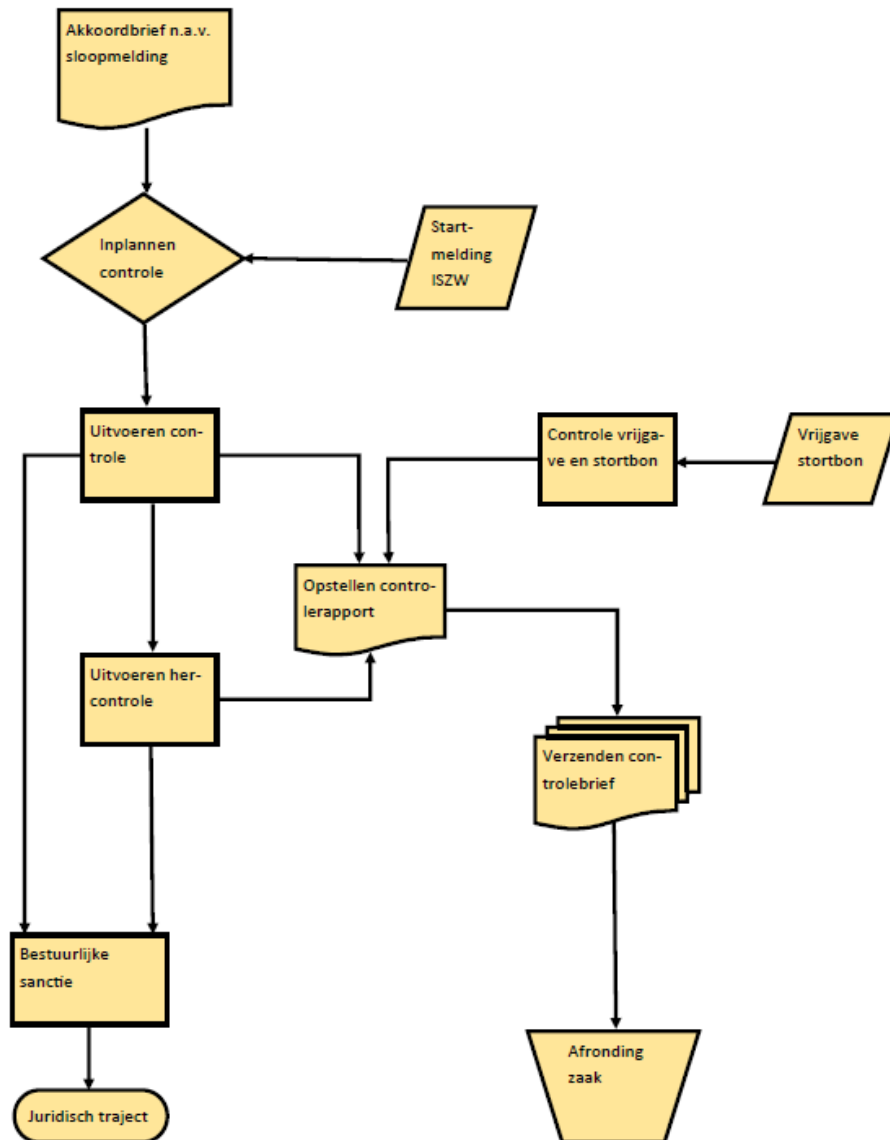
Op basis van de risicoklasse uit het asbestinventarisatierapport en de lijst met aandachtsbedrijven wordt de keuze gemaakt of ter plaatse toezicht wordt gehouden. De Omgevingsdienst hanteert de volgende uitgangspunten.

Risicoklasse 1: In 10 % procent van de saneringen wordt toezicht gehouden. Deze 10% omvat de bedrijven waarbij twijfels zijn over de juiste risicoklasse.

Risicoklasse 2: In 50% procent van de saneringen wordt toezicht gehouden. Bij een sanering die wordt uitgevoerd door een aandachtbedrijf van Inspectie Asbest Alert (IAA) wordt altijd gecontroleerd.

Risicoklasse 2a: Deze saneringen worden altijd gecontroleerd.

Op grond van deze weging worden ongeveer 50 % van de asbestverwijderingen gecontroleerd. De procentuele verdeling van de van risicoklasse is gebaseerd op schattingen van andere omgevingsdiensten. Op basis van ervaringen kan deze verdeling worden aangepast. Het toezicht zal regelmatig worden geëvalueerd.

Figuur: Stroomschema werkproces asbesttoezicht

Voor de te controleren sanering wordt een locatiebezoek ingepland. Van de controle wordt een bevindingenrapport opgesteld met behulp van de digitale checklist. Dit rapport wordt op de saneringslocatie ingevuld. De controle kan tot het volgende resultaat leiden: er is sprake van één of meerdere overtredingen, of er worden geen overtredingen geconstateerd.

Er worden geen overtredingen geconstateerd.

Na het controlebezoek wordt een bevestiging van het bezoek verstuurd. Hierin wordt aangegeven dat binnen twee weken na afronding van de werkzaamheden het vrijgavecertificaat en de stortbon moeten worden ingediend.

Er worden één of meerdere overtredingen geconstateerd.

Bij de beoordeling van de overtreding wordt gebruik gemaakt van de landelijke sanctiestrategie voor asbest. De sanctiestrategie geeft een interventietabel (met kernovertredingen) en een sanctiematrix, waarmee op basis van de ernst van de overtreding en het gedrag van de overtreder het

handhavingstraject wordt bepaald. Kleine overtredingen kunnen binnen een redelijke termijn door de overtreder worden hersteld. Er volgt dan een waarschuwingsbrief.

Bij een ernstige overtreding wordt overgegaan tot stillegging van het werk via (spoed) bestuursdwang. Vaak worden dan ook de ketenpartners ingeschakeld, in het algemeen is dat de Inspectie SZW. Overtredingen kunnen voorts worden gemeld aan de Certificerende Instelling, waardoor de overtreder zijn procescertificaat voor asbestverwijdering kan kwijtraken.

Opgelegde sancties zijn procedureel via de Algemene Wet Bestuursrecht aan te vechten. De Omgevingsdienst is gemandateerd voor het toezicht en de handhaving bij bedrijfsmatige activiteiten met asbest, omdat het deel uitmaakt van de toezichtstaken in relatie tot de Wabo, Wet milieubeheer en de daaronder vallende Amvb's. De Omgevingsdienst kan de juridische afhandeling van een bestuurlijke sanctie verzorgen. Door het ontbreken van ervaringscijfers kan echter geen inschatting worden gemaakt van de benodigde juridische capaciteit.

De brieven worden verzonden aan de indiener van de sloopmelding. Meestal is dit het asbestverwijderingsbedrijf. Bij overtredingen ontvangt de inspectie SZW en de Certificerende Instelling (CI) eveneens een afschrift volgens afspraak in de landelijke handhavingsstrategie. De brieven worden digitaal verzonden.

Administratieve afhandeling

Bij ontvangst van het vrijgavecertificaat en de stortbon wordt een aantekening in de toezichtzaak gemaakt. Als het dossier compleet is wordt de toezichtzaak gesloten. Bij ontbreken van documenten wordt een handhavingsbrief verstuurd.

Documenten behorend bij het toezicht

In onderstaande tabel is weergegeven welke documenten horen bij de processtappen in het proces van toezicht op asbestverwijdering (workflow).

Document	Actie	Processtap
Digitaal controlerapport	Alle gegevens over de controle worden hierin genoteerd op basis van een digitale checklist.	
Bevestigingsbrief asbestcontrole	Bevestiging als geen afwijkingen zijn geconstateerd.	Na afronding controlebezoek
Waarschuwingsbrief	Standaardbrief met tekstblokken bij kleine overtredingen	Naar aanleiding van de controle
Brief bestuurlijke sanctie	Stillegging bij ernstige overtreding; (juridisch traject).	Naar aanleiding van de controle